

El Monument de Setmana Santa de la Catedral de Barcelona, de 1735

JOAN BOSCH I BALLBONA
CARLES DORICO

I

Un dels més preuats dibuixos de la col·lecció de Raimon Casellas, ara recollit al Gabinet de Dibuixos i Gravats del Museu Nacional d'Art de Catalunya (inv. nº 4220), ha estat tradicionalment inclòs en el catàleg de la producció d'Antoni Viladomat (1678-1755) fent bona l'atribució apòcrifa apreciable a l'angle inferior esquerre de la làmina. Es tracta d'una traça per a un Monument de Setmana Santa -un dels més emblemàtics dibuixos d'arquitectura que conservem a Catalunya- que, si ens refiem dels testimonis oculars seguits pels crítics de l'eminent pintor barceloní, A. Fontanals del Castillo i R. Casellas, haurem d'acceptar com el model per a la realització del Monument que serví els Dijous i Divendres Sants a la catedral de Barcelona fins entrada la segona meitat del segle XIX.¹

D'ençà dels treballs dels dos tractadistes que van entronitzar la figura de Viladomat en la història de l'art català, ningú no ha discutit la paternitat d'un tan valuós treball de disseny. Tothom ha considerat raonables i justes les argumentacions dels dos historiadors del mestre i, per tant, ha acceptat l'antiga atribució.² També nosaltres acatarem l'arrelada i

¹) Vegeu els imprecisos termes «destruida recientemente»- d'A. FONTANALS DEL CASTILLO, *Antonio Viladomat. El artista olvidado y maestro de la escuela de pintura catalana del siglo XVIII. Su vida, su época, sus obras y sus discípulos*, Barcelona, 1877, p. 219; i les concrecions de Raimon CASELLAS -qui per primera i única vegada estudià el dibuix del Monument de la seu de Barcelona, un espai on l'obra dissonava «com un refilet dins del cant plà de la sublim arquitectura de la Seu»- a «Orígens del Renaixement barceloní», *Anuari de l'Institut d'Estudis Catalans*, I, Barcelona, 1907, p. 60, nota 2: «Tal era encara l'opinió que havem sentit de llavis del mestre D. Lluís Rigalt, del pintor decorador D. Joseph Mirabent y del acadèmich y publicista de Belles Arts Sr. Martí y Cardeñas, qui, a la primera meitat del segle XIX, havien vist el monument instalat durant els dies de Dijous y Divendres Sants. Segons el dir d'aquests artistes, oferia magnífich aspecte'l monument, ab la seva part central, avençada y corporia, ocupant el mig de la portada, y les parts laterals y reculades, figurades en perspectiva, arribant fins a les capelles del Baptisteri y de la Puríssima».

²) Vegeu les referències al dibuix de l'*Album de dibujos autógrafos y vistas y dibujos de edificios o monumentos que ya no existen*, de l'«Asociación Artística Arqueológica», Barcelona, 1883, làmina 20; de R. VAYREDA, «Juan Carles Panyó. La seva vida, la seva obra i el seu temps.», 1ª part, *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, II, Barcelona, 1932, reproducció de la p. 246; id., «Estudi de conjunt dels diversos fons de dibuixos instal·lats al Museu d'Art de Catalunya», *Butlletí dels Museus d'Art de Barcelona*, VII, Barcelona, 1937, p. 15; R. BENET, *Antonio Viladomat. La figura y el arte del pintor barcelonés*, Barcelona, 1947, làmina 12; S. ALCOLEA GIL, «La pintura en Barcelona durante el siglo XVIII», *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, XIV, Barcelona, 1959-

versemblant opinió tot procurant consolidar-la; emmarcant-la entre altres intents encaminats a clarificar el catàleg del pintor i a aprofundir en els seus sistemes creatius.³ Però, sobretot, mirarem d'explicar les circumstàncies que van moure la creació de la preciosa traça i del solemne Monument de la catedral barcelonina ja que, a banda de Viladomat, van involucrar els esforços de destacats artistes del moment. Algunes de les notícies que ara procurarem entrellçar havien estat ja publicades, per exemple la relació de Viladomat amb el dibuix o -de manera molt menys precisa- la de Josep Sunyer amb el Monument.⁴ Però ara la documentació exhumada a l'Arxiu de la Catedral de Barcelona permet dotar-les de fonament documental i d'enfilar-les amb un seguit de dades que fins avui s'havien ignorat mútuament i que l'estudi de la traça exigeix de mantenir unides.

II

Pel que sabem fins ara, la història del Monument s'inicia el maig de 1734 quan els canonges de la Seu de Barcelona decideixen afrontar-ne la fàbrica tot nomenant una comissió canonical que engegaria l'afer.⁵ L'agost d'aquell any els comissaris del projecte van informar als seus col·legues capitulars que un mestre, del qual mai no es menciona el nom, coneixedor de la iniciativa catedralícia de renovar el solemne aparell de la litúrgia de Setmana Santa, havia decidit realitzar una traça per al Monument («...*que ha tingut notícia que algú treballa un modello per lo monument...*») avançant-se a la possible comanda dels canonges -potser per incitar-la.⁶ Caldrà esperar alguns mesos per veure reaparèixer el tema en la documentació capitular, en concret fins el 4 de febrer de 1735 que s'aprovava el model elegit pels comissaris de la nova fàbrica.⁷ El dia següent els canonges n'encomanaven la realització -«... *per lo major culte divino y lustre de la Iglesia*»- a dos importants escultors manresans, Josep Sunyer, pare i fill, per un total de 2.200 lliures (DOCUMENT 1).⁸

1960, p. 305; J.R. TRIADÓ, *L'època del Barroc. Segles XVII-XVIII*, (Història de l'Art Català, V), Barcelona, 1984, pp.198-199; *Domenico Scarlatti en España*, Catálogo general de las exposiciones, Madrid, 1986, núm. 467, p. 209, reproducció p. 314; I.BRAVO, *L'escenografia catalana*, Barcelona, 1986, pp. 20 i 32; *L'època dels Genis. Renaixement/Barroc*, Tresors del Museu d'Art de Catalunya, Ajuntament de Girona, Ajuntament de Barcelona, 1988, núm.85, p. 398.

³⁾ Vegeu les aproximacions de Joan BOSCH I BALLBONA, «Pintura del segle XVIII a la Seu de Girona: d'Antoni Viladomat i de les suggestions de la pintura barroca italiana», *Estudi General (Girona Revisitada: Estudis d'Art Medieval i Modern)*, 10, Girona, 1990, pp.141-166; Id., «Sobre Antoni Viladomat (1678-1755), arran de l'exposició», *Revista de Catalunya*, 53, Barcelona, 1991, pp. 83-97. A aquests esforços caldrà afegir, en endavant, els treballs de clarificació duts a terme per diversos autors d'una part de la producció del mestre, integrada en el fons Casellas i feta amb motiu de l'exposició de tan important col·lecció al M.N.A.C.

⁴⁾ Vegeu A.FONTANALS DEL CASTILLO, *op. cit.*, p. 219, i R.CASELLAS, *op. cit.*, p. 60 pel que fa a l'autoria de la traça, i J.M.GASOL, «José Sunyer, escultor manresano», *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, VI, 3-4, 1948, p. 406, quant a la relació de l'escultor, encara pensat com un de sol, amb la fàbrica capitular.

⁵⁾ Vegeu l'Arxiu de la Catedral de Barcelona (en endavant citat com A.C.B.), Resolucions Capitulars, 1731-1738, 17 de maig de 1734, f.262 v°.

⁶⁾ A.C.B. Resolucions Capitulars, 1731-1738, 23 d'agost de 1734, f. 296 v°.

⁷⁾ «Los Senyors comissaris del Monument han presentat lo modello en forma, per si gustara a Vostres Senyories. Responen se fassa conforme lo dit modello», A.C.B., Resolucions Capitulars, 1731-1738, 4 de febrer de 1735, f.334 r°.

⁸⁾ A.C.B., Fons Notarial, 940, Francesc Rifós, *Liber Notularum* de 1733-1736, 5 de febrer de 1735, ff.93-95.

Els capitulars s'adreçaven per al seu ambiciós projecte d'efímera arquitectura a dos dels més actius, competents i informats escultors de la primera meitat del segle XVIII, Josep Sunyer i Raurell i el seu fill Josep Sunyer i Fontanelles -malauradament encara massa sovint confosos en un sol mestre per la historiografia. Al primer, mort el 1736, devem intervencions tan espectaculars com els retaules majors d'Igualada, Cotlliure, Prada de Conflent o del Roser de Vinçà, per citar-ne alguns entre els conservats; i al segon, Josep Sunyer i Fontanelles (†1751) -que fou afegit a darrera hora en els pactes amb el capítol barceloní a causa de l'edat avançada del seu pare- l'acabament de moltes de les empreses començades pel cap de l'obrador, i intervencions com ara la continuació del frontispici de la Santa Cova de Sant Ignasi i del retaule de Sant Pere per a Santa Maria de l'Alba de Manresa. Ambdós mestres habitaven aleshores a Barcelona on s'ocupaven de la continuació de les ambicioses i accidentades feines de decoració de la capella de Nostra Senyora del Roser del convent de Santa Caterina -que abans havien ocupat a Joan Roig, i que també van involucrar Pere Costa i el mateix Antoni Viladomat.⁹

El 1736 el nou conjunt ja servia en les solemnitats de la Seu i un any després els canonges van decidir d'afrontar l'enorme despesa -fins a 2100 lliures- de la seva dauradura. Els treballs es pactaren en un minuciós contracte amb els mestres Agustí Viladomat -germà del pintor i fill de l'actiu daurador Salvador Viladomat- i Pere Rigalt -potser la primera baula de la important família d'artistes dels segles XVIII i XIX- (DOCUMENT 2).¹⁰ Antoni Viladomat només compareix documentalment el 1738, associat als dauradors en la fàbrica del Monument i cobrant 300 lliures «...en paga y satisfacció de les mans y treball de haver pintat las perspectivas y las telas de les voltas del dit Monument...».¹¹ Són els llenços del *Sant Sopar* i el *Lavatori*, recordats per J.A.Ceán com a obra del pintor per a les dues perspectives del Monument de Setmana Santa.¹²

III

Fins aquí els avatars de la gestació de la traça i del Monument de la Catedral de Barcelona. De tot plegat el temps n'ha esborrat allò que havia de testimoniar el treball dels escultors i dels dauradors, però n'ha deixat el dibuix que guià totes les feines. Com s'ha dit, mai la documentació no menciona el nom del seu autor que, no obstant això, sempre ha estat identificat amb Antoni Viladomat gràcies als testimonis que informaren A. Fontanals i R. Casellas i que, a més, són l'argument decisiu -i únic- per identificar la traça

⁹ Vegeu sobre els escultors: J.M.GASOL, *op. cit.*, pp. 389-408; Id., «L'escola manresana», *Revista de Catalunya*, 3, 1986, pp. 97-118; C.MARTINELL, *Arquitectura i escultura barroques a Catalunya*, II, Barcelona, 1961, pp.126-128; B.TOLLON, *Les retables sculptés en Roussillon et en Cerdagne française au XVIIIème siècle*, Toulouse, 1972; E.CORTADE, *Retables baroques du Roussillon*, Perpignan, 1973; i Joan BOSCH, *Els tallers d'escultura al Bages del segle XVII*, Manresa, 1990, pp. 78-79 i 234-235. Igualment vegeu els documents aportats a propòsit de les feines de J.Sunyer a la capella del Roser del convent barceloní, publicats per J.M.Gasol, d'A.PEREZ, *Escultura barroca a Catalunya*, Lleida, 1988, pp. 465-493.

¹⁰ A.C.B., Fons Notarial, 941, Francesc Rifós, Manual d'Actes de 1737-1738, 7 de juny de 1737, ff. 29-31. Consten també les èpoques de 24 de gener i de 20 de febrer de 1738: A.C.B., Id., ff.93 i 95.

¹¹ A.C.B., Fons Notarial, 941, Francesc Rifós, Manual d'Actes de 1737-1738, 20 de febrer de 1738, f.95.

¹² Vegeu J.A. CEAN BERMUDEZ, *Diccionario histórico de los más ilustres profesores de Bellas Artes de España*, Madrid, 1800, V, p. 239.

sobreviscuda amb el Monument desaparegut. Cal admetre que la documentació no sembla posar entrebancs a semblant equiparació. Igualment, les anotacions al marge de la làmina, precises i detallades, confirmen que era destinada a encaminar els passos d'uns mestres menys segurs que el seu autor en la manipulació del sistema proporcional emprat i s'adiuen -genèricament, és clar- als termes del contracte amb els Sunyer (...*degan seguir les proporcions o midas del modello...*). D'altra banda, les vagues al·lusions que els pactes notariais fan a la forma del conjunt mai no contradiuen l'aspecte del dibuix -ans al contrari, si pensem en les mencions a una figura de la Fe, en els jocs de les voltes «dins del Monument» o en la presència d'un «Arch principal»...

L'autoria tradicional de la traça pot ser defensada amb major seguretat i de manera més convincent i significativa per a la nostra història de l'art. Així, la intervenció d'Antoni Viladomat en el procés de la pintura de les perspectives, o l'estreta relació laboral -no cal esmentar la que tenia amb el seu germà Agustí- que el pintor degué establir per les feines de la capella del Roser de Santa Caterina amb Josep Sunyer, són factors que afavoreixen l'adhesió a la hipòtesi tradicional. O d'altres fets, com és ara que el dibuix, abans d'arribar al fons Casellas, hagués estat a la col·lecció de Lluís Rigalt (1814-1894), fill del catedràtic de Llotja, paisatgista i escenògraf, Pau Rigalt (1778-1845), qui sap si descendent del daurador Pere Rigalt que decorava el Monument de la Catedral l'any 1737.

Però hi ha una línia d'atribució més segura que qualsevol de les anteriors. La permet una comparació de la traça amb les obres dels Sunyer, i que hauria de descartar la intervenció dels manresans en la projectació. Pere Costa -que segons Nicolau Travé havia realitzat el «Monument» de la Catedral de Barcelona-¹³ sembla també absent del dibuix. En efecte, la seva grafia no és la de les anotacions dels marges i, a més, una ullada al seu projecte de presbiteri per a la catedral de Girona l'eliminaria d'entre els possibles autors de la traça. En canvi és clar que, seguint Casellas, l'autor del treball que ara ens qüestionem coneixia perfectament *L'architettura civile preparata sulla geometria e ridotta alle prospettive* (Parma, 1711), de Ferdinando Galli Bibiena (1657-1743). Les anotacions del disseny segueixen al peu de la lletra les indicacions de la làmina de l'ordre corinti del bolonyès; fins i tot el text del marge inferior dret del dibuix -«*al modul se divideix ab 16 parts*»- tradueix l'original divisió del mòdul per compondre els ordres difosa pel tractat de F. Galli. A més, tota la composició barcelonina, un autèntic treball de «quadratura», té un inconfusible aire bibienesc. Efectivament, la traça documenta un coneixedor ben profund de les lliçons d'aquell tractat i dels seus mètodes proporcional i perspectiu -notem els raigs visuals eixint pel baix horitzó situat a la dreta de la composició, i la caracterització dels ordres i els ornaments, harmònica amb algunes solucions de detall del tractat del pintor i escenògraf italià. Tanmateix no seria aquest l'argument definitiu a favor de Viladomat, que si bé és notori que va conèixer i treballar amb Ferdinando Galli, no era l'únic artista del país que el 1735 devia tenir present l'*Architettura civile*. La clau que sosté la seva autoria quedaria dibuixada per la coherència entre el tractament de l'arquitectura de la traça i les solucions escenogràfiques visibles en algunes de les seves pintures més ambicioses: la perfilada ambientació arquitectònica del *Bateig de Sant Francesc*, els feixos de columnes corínties de l'*Estiu* o la construcció fingida de la volta de la capella dels Dolors de Mataró, també tan bibienescs.

D'acord amb la làmina, l'estructura del Monument es resolvia amb una sorprenent contenció -que, de retop, propiciava les projeccions simbòliques amb què Casellas vestí A.Viladomat-¹⁴ només trencada per les saltuàries aparicions d'ornaments -volutes inverses en espiral ben comunes en altres peces de Viladomat- i d'imatges. L'estructura, doncs, era pensada com un templet circular i cupulat precedit d'un atri descobert connectat a la nau per un ampul·lós arc triomfal. És el producte d'un dibuixant d'òptim ofici, d'un compositor desimbolt -remarquem el bell i «fàcil» escorç de la figura de la Fe- i avesat a les representacions perspectives agosarades. Un treball d'arquitectura fingida d'una qualitat ben remarcable que demostra el nivell qualitatiu que el pintor va arribar a oferir en moments de la seva intensa i desigual trajectòria. Es el fi treball d'un Viladomat decididament plausible que esdevé, especialment, el punt clau per demostrar i sostenir la fortíssima influència de la figura de Ferdinando Galli sobre el barceloní després de la seva trobada en els cercles de la Cort de l'Arxiduc.

J. Bosch i C. Dorico, Estudi General de Lleida (U.B.)

APÈNDIX

DOCUMENT 1

(Al marge) *Concert per la fabrica del Monument.*

Die quinta mensis februaryi anno a nativitate domini millessimo septingentessimo trigessimio quinto. Barchinone./ Per quant lo Molt Illustre Capítol de la Santa Cathedral Iglesia de Barcelona, per lo major culto divino, y lustre de la Iglesia, desitja se fabrique un sumptuós Monument, e nou aparato de Monument en dita Santa Iglesia; y lo desempeño de esta obra se haze confiat a Joseph Sunyer escultor; per ço sobre la construcció de dit Monument o son aparato per y entre los Illustres y Molt Reverents Srs. D. Benet Desbach, Dr. Francisco Roldós, Joan Pau Fontrodona y Don Salvador de Clariana, preberes y canonges de dita Santa Iglesia, y Commissaris del Molt Illustre Capítol de ella, a fi y efecte nomenats y deputats ab deliberació capitular de (en blanc). de una part, y dit Joseph Sunyer escultor de la ciutat de Manresa actualment habitant en Barcelona y Joseph Sunyer també escultor son fill de part altre; se han acordats y firmats los pactes següents./ Primo que dit Joseph Sunyer major y Joseph Sunyer son fill degan seguir les proporcions o midas del modello que se ha format per dit Monument nou fent las vasas y cornisas ben bocelladas tant dels pedestals com dels remates en lo millor modo y art, que demana dita obra ressaltantlas y voltantlas pera que fase lo millor perfil, que sie possible, y axí mateix degan dexar ben bocelladas las impostas dels Archs y voltas./ Item que dits Sunyer degan formar la talla que necessita dita obra, dextant-la ben feta y perficcionada, encara que no ho ensenye lo modello o trassa que se ha fet./ Item deuran treballar las figuras dextantlas ab perfecció y ben acabadas, las quals deuràn estovar perquè sien ben lleugeres per lo maneig de ellas./ Item que degan deixar tovas les columnes, cornisas y archs de las voltas en lo modo que ho puga suportar la obra./ Item que si durant lo treball de dita obra y fàbrica se regoneixeran

¹⁴) Vegeu R.Casellas, *op. cit.*, pp. 43-75.

algunas circumstancies per sa millor perfecció y acert degan executarles dits Sunyer sens tenir acció de pretendrer millora alguna./ Item per a que dita obra se logre ab lo gasto y modo mes sumptuós ques desitja concorrera Francisco Llopart fuster del Molt Illustre Capítol per a que ell y dits pare y fill Sunyer reflecten lo que comprendran més propi per lo acertat embelliment de dita obra, y per que reste ben feta y acabada./ Item es pactat que per part del Molt Illustre Capítol se dega subministrar a dits Sunyer tota la fusta hauran menester per dita obra, tota la ferramenta de perns, caragols y planxes, y alguns vents si seran necessaris per la fortificació de la matexa obra. Quedant a carrech y compte de dits pare y fill Sunyer tot lo demás gasto a saber mans, aygua cuit y claus de totas especies, que seran menester per dita obra./ Item conclosa la referida obra del Monument degan dits Sunyer pararla o assentarla en lo puesto ahont annualment ha de servir./ Item és pactat que per tota la feyna sobreexpressada y treball y gastos que deu obrar y soportar dits Josep Sunyer major y Joseph Sunyer son fill, dega lo Molt Illustre Capítol pagarlos la quantitat de Dos Mil y Dos centes lliures barceloneses a saber és: 550 lliures y des de luego 550 lliures y encontinent que sie treballada la tercera part de dita obra 550 lliures, y quant dita fàbrica estarà treballada en dos terecras parts, y les restants 550 lliures y despues de ésser conclosa dita obra segons lo sobre pactat y examinada y regoneguda a la atisfacció del Molt Illustre Capítol/ Item que dits Sunyer degan tenir conclosa dita obra de vuy fins al die de Nadal primer vinent fi del corrent any 1735... Segueixen les clausules legals a l'us, les signatures d'ambdues parts i l'època de rebuda del primer pagament.

DOCUMENT 2

(Al marge) Pactes del concert sobre lo dorar lo Monument de la present Iglesia. Vide apoca de 20 de febrer 1738 de la paga del compliment de est concert y de 300 lliures per cost de pintar les prespectives.

Die septima mensis junii anno a nativitate domini 1737 Barchinone.

Per quant lo Molt Illustre capítol de la Santa Iglesia Cathedral de la Seu de Barcelona mogut de sa devoció al culto divino, y per major lustre de la Iglesia ha deliberat que se dore y jaspee la fusta o aparato que novament se ha fabricat per lo Monument de dita Iglesia, y que comensà a servir en la funció del 1736 y perquè esta obra se execute ab lo degut lluíment y acert se ha servit fer comissió als Illustres y Molt reverents Senyors Dr. Benet de Cartellà y Desbach y Don Francisco Roldós canonges de dita Santa Iglesia ab resolució de (en blanc) de (en blanc) a fi de dirigir y convenir lo modo y circumstàncies de la referida obra y firmar la escriptura del concert y pactas segons comprendran mes convenients. Y havent conferit y premeditat aquellas y procurat lo medi mes útil y menor gasto, hajen acordat los pactes y modo que baix se explicaran ab los officials avall nomenadors als quals confian lo desemenyo de esta obra. Per ço per y entre los dits Senyors Don Benet de Cartellà y Desbach y Don Francesc de Roldós canonges y Comissaris del Molt Illustre Capítol y en nom y com a tenints poder de ell, de una part y Agustí Viladomat, y Pere Rigalt doradors ciutadans de Barcelona de altra acerca de la expressada obra de dorar y jaspear lo aparato de dit Monument se ha convingut y firmats los capítols y pactes següents./ Primo es convingut y pactat entre ditas parts que en lo peu o pedestral degan dorarse tots los trofeos de la Passió, talla y flors tant de la Balustrada de las escalas y poms com de las cartelas, las mitjes cañas de la guarnició dels pedestrals, y de las escalas, y així mateix se degan

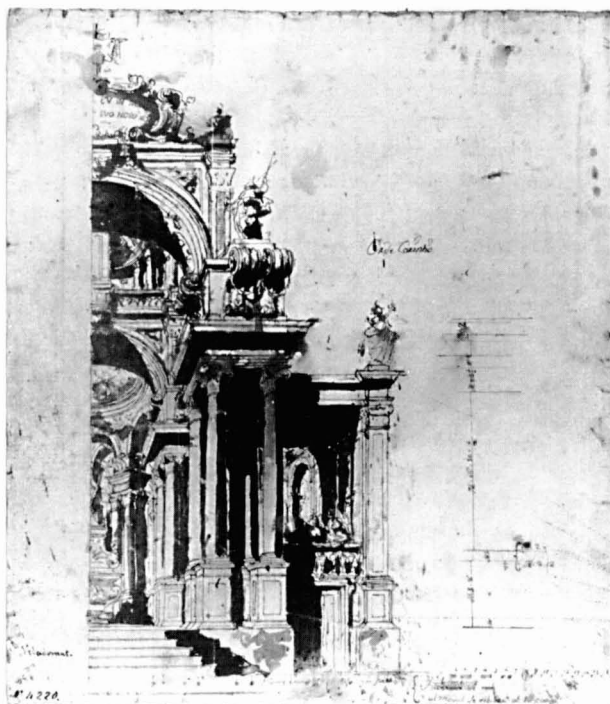

Fig. 1. Traça del monument de Setmana Santa de la Catedral de Barcelona, 1735. Atribuït a Antoni Viladomat.

dorar los bordons de ditas escalas y també las quatre cartelas han de ésser totas doradas y de la cornisa de dit padestral se dorarà la goleta de dalt, y un perfil de part del mitg y lo collorino./ 2.Item de les columpnies y pilastres se doraran las basas, los capitells, totas la copadas, y bordons dels recalats de ditas pilastras../ 3.Item se doraran totas las copadas y bordons dels grahons de la tarima de sobre lo tablado a correspondencia de la escala gran./ 4.Item de la cornisa de sobre les columnes se ha de dorar la goleta del canell de dalt ab son bordó, y la mitja canya de la sota corona y part de la alquitraba y les dos carteles../ 5.Item del Arch principal se dorara la goleta del cantell de dalt y lo bordó y copada y bordó de baix y las copadas del gruix de dit arch../ 6.Item dels dos archs dels costats se doraran lo bordó de dalt y lo bordó y copada de baix../ 7.Item se dorarà tot lo escut de les Armes../ 8.Item de la cornisa del socollet se dorarà lo bordó y collerino las copadas de la guarnició de dit socollet./ 9.Item de les pilastres de la segona andana se doraran totes les mitjes canyas dels racalats, tota la talla dels capitells y cartelas./ 10.Item la petxina de sobre lo escut se dorarà tota../ 11.Item se doraran tots los rams de les flors y cartela de sota la fe../ 12.Item de la ultima cornisa se ha de dorar la goleta de dalt lo bordó de sota corona y part de la alquitraba o correspondencia de la altra../ 13.Item de las figuras se doraran los ribets de las boras del ropatge, las ales dels àngels, los Improperis de la Passió que aportan lo calser y creu de la fe, la ancora de la Esperança y lo demes de ditas figuras, ab son peu o terreno de marbre blanch com millor aparega../ 14.Item dels archs y voltas de dit Monument se doraran totas las copadas de archs i recalats y las cornisas de la mitja taronja y cupula y las rosas o claus../ 15.Item si se faran de desobre dels dos archs de la frenta los costats, dos tarjas de relleu se dauran dorar y en cas nos farian se dauran fer a dit campé de desobre

dit arch alguna cosa dorada coresponent, y així mateix en los carcanyols de les voltes de dins del Monument./ 16.Item tot lo demes de dit monument se ha de fer ben jaspeat de diferents colors, ben brunyit y preparat conforme requerirà dita obra./ 17.Item que tota dita obra així lo dotar com jaspeat dega esser ab la major perfecció segons art de bon dorador y demana la estructura de dit Monument y que dega esser conclosa de vuy a mitja quaresma del any proxím vinent 1738./ 18.Item que finida dita obra o be mentres se treballarà, y sempre que lo Molt Illustre Capítol voldrà puga ferla regoneixer per los oficials de son gust a fi que lo capítol quede satisfet de ella y puga fer esmenar qualsevol defecte que se reparàs./ 19. Segueixen els pactes econòmics per un valor de 2100 lliures, les clausules notariales i les signatures.

RESUMEN

Ensayo de contextualización de uno de los más valiosos dibujos catalanes del siglo XVIII, la traza del Monumento de Semana Santa de la catedral de Barcelona atribuida a Antoni Viladomat (1678-1755). El análisis del dibujo a través de la nueva documentación aportada permite considerarlo como el modelo para la obra del Monumento que desde 1736 decoró la catedral barcelonesa, ejecutada por los escultores Josep Sunyer i Raurell y Josep Sunyer i Fontanellas, dorada por Agustí Viladomat y Pere Rigalt y pintada por Antoni Viladomat. Así se consolida una antigua atribución y se explican las circunstancias de la creación de uno de los más bellos dibujos de arquitectura fingida conservados en Cataluña, que además documenta la influencia de Ferdinando Galli Bibiena sobre el importante pintor barcelonés.

ABSTRACT

This essay quotes one of the most valued drawings from the eighteenth century the sketch of the Holy Week Monument in Barcelona cathedral, which decorated the temple from 1736 onwards. 1736, has been traditionally ascribed to Antoni Viladomat (1678-1755). New documentation allows us to consider the drawing as the model for the Monument Construction made by the sculptors Josep Sunyer i Raurell and Josep Sunyer i Fontanelles, gilded by Agustí Viladomat and Pere Rigalt, and painted by Antoni Viladomat. The text corroborates and of attribution and explains the original circumstances of one of the finest drawings of architecture «a quadratura» preserved in Catalonia, which, also is proof of Ferdinando Galli Bibiena's influence on the acknowledged Catalan painter.